

PIETER KALSHOVEN: 'WE WAREN MET NIETS TEVREDEN. WELVAART BRENGT GEEN WELZIJN'

HOEWEL HIJ, ONDANKS DE TOENMALIGE CRISIS EN WO II, 'EEN SCHITTERENDE JEUGD' HEEFT GEHAD, IS PIETER KALSHOVEN NIET IEMAND DIE BEWEERT DAT VROEGER ALLES BETER WAS. ZO VINDT HIJ MENSEN TEGENWOORDIG VEEL MEER ONTWIKKELD, WAARDOOR ZE PROBLEMEN MAKKELIJKER OPLOSSEN. ZELF ZET HIJ ZICH IN VOOR DE PROBLEMEN IN ALBANIË, WAAR ZIJN STICHTING DE LEEFOMSTANDIGHEDEN VAN DE ALLERARMSTEN STRUCTUREEL PROBEERT TE VERBETEREN. VERPIETER'EN ACHTER DE GERANIUMS ZAL HIJ DUS NIET GAUW DOEN.

Door Jolanda van Luinen

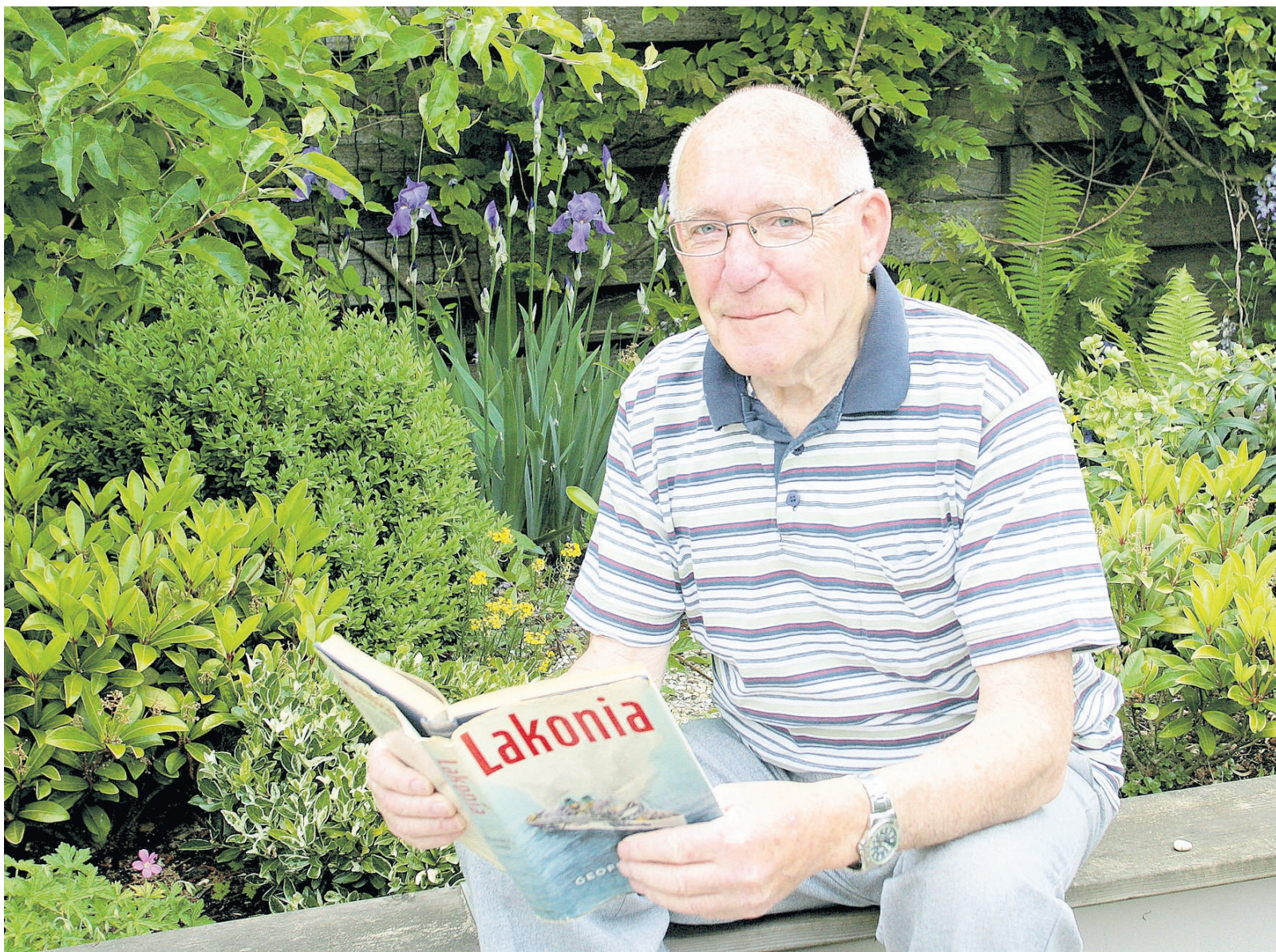
OVER NAASTENLIEFDE

Dat u zo betrokken bent bij Albanië, is dat iets vanuit uw jongensjaren?

„Ik denk het wel, in die zin dat ik van jongs af aan gewend ben het weinige dat je hebt te delen. In 1932 ben ik geboren als achtste in een gezin van twaalf kinderen. Het was crisistijd, maar daar heb ik weinig van gemerkt. Zo hebben we nooit honger geleden. Wel was onze kleding tot de draad toe versleten. De oorlog is bij ons tamelijk rustig verlopen. Oorlogsgeweld heb ik eigenlijk niet meegemaakt. Mijn ergste herinnering aan die tijd is het overlijden van onze vader in 1943, op pas 50-jarige leeftijd. Hierdoor bleef mijn moeder alleen achter met twaalf kinderen. Naastenliefde was destijds nog een groot goed. Wie geen geld had, kreeg van de slager een biefstukje en van de bakker broodjes toegestopt. Buurvrouwen hielpen elkaar als er een baby geboren was en brachten de benodigde kraamspullen mee. En zo hebben we het gered. Ik weet zeker dat we toen, met eigenlijk niets, tevredener waren dan we nu zijn. Welvaart brengt geen welzijn.”

Dus u ervoer het niet als een harde jeugd?

„Nee hoor. Niemand in mijn omgeving had meer dan een ander, dus je had niks om jaloers op te zijn. Wij vonden het heel normaal om lopend naar school te gaan, 5 kilometer verderop. De Ambachtsschool in Woerden bezocht ik met de fiets. Toen ik mijn diploma had gehaald, ben ik in Ter Aar gaan werken bij machinefabriek Tensen. Door de wederopbouw waren de lonen laag. Ik ben er gebleven tot ik vijf jaar later naar Fokker ging, op Schiphol. Ook daar ging ik met de fiets naar toe. Na één jaar had ik het wel gezien, alle dagen massaproductie draaien. Inmiddels was ik 21 jaar, dus volwassen. Zonder dat mijn moeder het wist, ben ik toen naar Stoomvaart Maatschappij Nederland in Amsterdam gegaan om aan te monteren. Hier werd ik met open armen ontvangen, want ze hadden een schreeuwend tekort aan personeel. Dat ik niet kon zwemmen, namen ze voor lief. Thuis waren de rapen gaar. Mijn moeder vond dat bemanningsleden enkel hoerendlopers en zuipers waren. Maar ja, ze kon me niet tegenhouden. De stoomvaartmaatschappij stuurde elke week 25 gulden van mijn loon naar huis. En omdat mijn moeder verder geen kosten meer aan me had,

Over de scheepsramp die Pieter Kalshoven heeft meegemaakt, heeft Geoffrey Bond het boek *Lakonia* geschreven.

Foto: Wil Kokelaar

ging ze er financieel op vooruit. Later is ze een keer mee geweest met een minicruise waarop ik officier was. Toen at ik 's avonds – heel sjiek – met haar in de salon.”

OVER 'ONVERGETELIJK'

Hoe beviel als landrot u het zeeleven?

„Heel goed. Op een gegeven moment kon ik bankwerker worden op het beroemde passagiersschip Johan van Oldenbarnevelt, dat over de hele wereld voer. Dat waren mooie reizen. Op een dag werd de 'Johan' verkocht aan een Griekse reder en omgedoopt tot Lakonia. Zo'n 460 bemanningsleden en 700 passagiers maakten er cruises mee in de Middellandse Zee. In 1954 werd het schip verbouwd, waarna het met de Kerst weer in de vaart genomen kon worden. Daar werd veel reclame voor gemaakt; dit zou een onvergetelijke kerstcruise worden! En hoe. Terwijl op 22 december het schip in grote feeststemming was ging om 23.00 uur het brandalarm af. In de machinekamer dachten wij dat het een feestgrap was. Toen ik een uur later bovenkwam, bleek echter aan bakboordzijde het schip helemaal in brand te staan en dat de reddingsboten weg waren. Vanwege ontploffingsgevaar moesten we van de kapitein het schip verlaten. Dat betekende zwemmen, wat ik dus niet kon. Gelukkig werden er door vliegtuigen rubberboten gedropt, waarvan een aantal vlak naast het schip. Zo kon ik aan deze ramp ontsnappen. 131 opvarenden hebben het niet overleefd. Inderdaad een 'onvergetelijke cruise' want tot 18 jaar na datum heb ik veel last gehad van nachtmerries en was ik dagen van de kaart als er een ongeluk was gebeurd.

Doordat er toen geen slachtofferhulp was, is dit lang een litteken gebleven. Na de ramp heb ik nog twee jaar op een ander passagiersschip gevaren, daarna heb ik mijn zeemansloopbaan beëindigd.” „Ondanks alles had ik die dertien jaar op zee niet willen missen. Al was het maar omdat ik op een van de cruises mijn latere vrouw Adje heb ontmoet. Samen zijn we in Nieuwkoop een wasserette begonnen en hebben deze uitgebouwd naar een volledige wasserij. Hierin heeft zij altijd fulltime meegewerkt. Ook onze drie kinderen hebben goed meegeholpen. Wegens problemen met mijn gezondheid verkochten we na 25 jaar de zaak en zijn we in Alphen gaan wonen.”

OVER INZICHT

Hoe is het u verder vergaan, sinds uw pensioen?

„Helaas is mijn vrouw drie jaar na de verkoop van de zaak overleden, na een jaar ziek te zijn geweest. Ze was pas 54. De leegte die zij achterliet is vaak nog voelbaar. Gelukkig had ik toen al mijn afleiding, doordat ik 's ochtends en 's middags kinderen naar school reed. Tegenwoordig rijd ik 's middags kinderen naar de buitenschoolse opvang. Verder doe ik veel vrijwilligerswerk voor de kerk in Zwammerdam, voor gehandicapten en dus voor Albanië. Eerder was ik betrokken bij hulpverlening aan Polen, maar omdat Albanië tegenwoordig het armste land van Europa is, heb ik in 2005 mijn aandacht hiernaartoe verlegd. Ik ben sindsdien vijf keer op eigen kosten in dit land geweest, waar ik samenwerk met vier zendelingen en de directeur van het gevangeniswezen. Zij zorgen ervoor dat de ingezamelde kleding en de giften op de juiste plaats te-

rechtkomen. De kleding zamelen we in Alphen in. Duurzame goederen waarmee de bevolking in het eigen onderhoud kan voorzien, kopen we in Albanië. Dit stimuleert de economie. In juli 2008 heb ik de hulpverlening ondergebracht in stichting Hulp voor Albanië, waardoor iedereen inzicht krijgt in de inkomsten en uitgaven. Tegenwoordig hebben we kosten aan de overnachting. Vroeger sliep ik namelijk onderweg gewoon in mijn auto, maar dat hebben m'n kinderen me nu verboden. Vanwege mijn leeftijd en omdat het niet veilig is. Gelukkig heb ik sponsors gevonden die deze extra kosten op zich willen nemen. Bij ons werken geen tussenpersonen met 'vuile vingers'; alles komt bij de doelgroep terecht.”

Wat komt u zoal tegen in Albanië?

„Veel kinderen die wees zijn of in de steek gelaten. Voor hen hebben Nederlanders een huis gebouwd waar zij eten en een goede opvoeding krijgen. Maar ik maakte ook mee dat we kerstpakketten aan huis brachten en dat de vader dronken voor de deur lag. Mijn eerste gedachte was: laat maar barsten. Tot ik die verwachtingsvolle blikken zag van zijn schatjes van kinderen. Dat zijn emotionele toestanden.” „De directeur van het gevangeniswezen heeft een groot huis met kelder, waar mensen les krijgen op onze elektrische naaimachines. Met de kleding die ze vervolgens maken, kunnen ze hun eigen eten verdienen. Dat is goed voor hun gevoel van eigenwaarde. Ook kwam ik eens bij een zigeunercommune die moest worden afgebroken voor de bouw van mooie huizen. Voor hen hebben we een fabriekshal bewoonbaar gemaakt en de

Voor meer informatie over stichting Hulp voor Albanië: tel. 0172 490407.

weg ernaartoe verhard. Andere vormen van structurele hulp zijn bijvoorbeeld onze aankoop van koeien, paarden, gastoestellen en een kaasmachine. Op mijn jaarlijkse reis ga ik altijd even kijken of alles nog aanwezig en in goede staat is. Ze moeten het natuurlijk niet verkopen om aan drank en drugs te kunnen komen.” „Gelukkig ben ik niet de enige die zich bekommert om dit land. Sommige mensen houden er een goedkope vakantie en laten als dank schoenen en kleren achter voor de bevolking. Dit alles is misschien een druppel op de gloeiende plaat, maar voor wie zulke hulp krijgt, is het een wonder.”

OVER TOEKOMSTPLANNEN

Wat kunnen we nog van Pieter Kalshoven verwachten?

„Volgend jaar wil ik proberen om met vakkundige vrijwilligers een sprinklersysteem aan te leggen in een Albanees gehandicaptenverblijf. Hier wonen 35 mensen met een dwarslaesie, die bij brand nooit op tijd weg kunnen komen. Een sprinklersysteem zou een ramp kunnen voorkomen. De Lakonia had er geen.....”

Naam: Pieter Kalshoven
Geboortedatum: 23 juni 1932
Geboorteplaats: Noorden
Beroep: gepensioneerd eigenaar wasserij
Relatie: weduwnaar
Kinderen: 2 dochters, 1 zoon
Hobby's: lezen, computeren, autorijden, arme mensen helpen